

ADVIES

25 maart 2010

**WIJZIGING VAN HET WERKINGSGBIED VAN HET REGIONAAL LANDSCHAP
ZENNE, ZUUN en ZONIËN (Regionaal LandschapZenne, Zuun en Zoniën)**

2010|12

Inhoud

Krachtlijnen.....	3
Inleiding	4
Adviestekst	5

Krachtlijnen

Het Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën heeft een aanvraag ingediend om het werkingsgebied te wijzigen. Hiermee wil het de uittreding van de gemeente Hoeilaart en de toetreding van de gemeente Affligem opvangen.

De S.A.R. Mineraad adviseert positief over de wijziging van het werkingsgebied, maar roept het Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën en het Regionaal Landschap Dijleland op om een overgangsregeling af te spreken voor de gemeente Hoeilaart zolang die niet officieel kan toetreden tot de werking van het Regionaal Landschap Dijleland.

Inleiding

De Strategische adviesraad Minaraad (S.A.R. Minaraad) ontving op 26 januari 2010 een adviesvraag van het Agentschap Natuur en Bos (Agentschap voor Natuur en Bos) over de aanvraag tot wijziging van het werkingsgebied Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën vzw.

De adviesvraag werd vergezeld van het aanvraagdocument van het Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën, een bewijs van neerlegging van de nieuwe samenstelling bij de griffie van de algemene vergadering, de raad van bestuur en het dagelijks bestuur van het Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën, het verslag van de algemene vergadering van 24 november 2009 en een uittreksel uit de notulen van het College van Burgemeester en Schepenen van de gemeente Affligem *de dato* 22 december 2009.

Artikel 6, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 1998 bepaalt de adviesrol van de S.A.R. Minaraad bij de voorlopige en definitieve erkenning van regionale landschappen¹. Het vermeldt echter niet expliciet of het Agentschap voor Natuur en Bos de S.A.R. Minaraad moet consulteren bij gebiedswijzigingen. Maar gezien het werkingsgebied van een regionaal landschap moet beantwoorden aan de voorwaarden van artikel 1, §1, 4° van hetzelfde besluit, verkiest het Agentschap voor Natuur en Bos toch om de aanvraag voor advies voor te leggen aan de S.A.R. Minaraad. In het verleden gebeurde dit al negenmaal².

Het secretariaat bereidde een voorontwerp van advies voor dat de Werkcommissie Open Ruimte behandelde tijdens de commissievergadering van 25 februari 2010.

De adviesvraag gaat uit van een adviesperiode van twee maanden. Met voorliggend advies komt de Raad tegemoet aan de vooropgestelde adviestermijn.

Het advies werd met unanimititeit vastgesteld.

Walter Roggeman, Voorzitter S.A.R. Minaraad

¹ "Art. 6. § 1. Om een voorlopige erkenning respectievelijk een definitieve erkenning te verkrijgen zendt de initiatiefnemer respectievelijk het voorlopig erkend Regionaal Landschap met een per post aangetekend schrijven een verzoek tot voorlopige erkenning respectievelijk tot definitieve erkenning aan de minister. De minister vraagt binnen de maand na ontvangst van het aangetekend schrijven aan de Gewestelijke MiNaraad -hierna MiNa-raad genoemd-, [...] een advies te formuleren binnen de twee maanden. Het bestuur verzamelt de adviezen en stuurt binnen de vier maanden na de datum van de ontvangst van het aangetekend schrijven deze adviezen samen met een eindadvies aan de minister. Op basis van dit advies neemt de minister een beslissing tot voorlopige erkenning of definitieve erkenning of tot weigering van de aanvraag [...]."

² Advies van 24 januari 2002 over de uitbreiding van het Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen, Minaraad 2002|05. Advies van 26 juni 2002 over de uitbreiding van het Regionaal Landschap Haspengouw, Minaraad 2002|26. Advies van 11 september 2003 over de uitbreiding van het Regionaal Landschap West-Vlaamse Heuvels, Minaraad 2003|40. Advies van 18 december 2003 over de uitbreiding van het Regionaal Landschap Meetjesland, Minaraad 2003|75. Advies van 9 september 2004 over de uitbreiding van het Regionaal Landschap West-Vlaamse Heuvels, Minaraad 2004|34. Advies van 2 februari 2006 over de uitbreiding van het Regionaal Landschap Meetjesland, Minaraad 2006|03. Advies van 27 september 2007 over de uitbreiding van het Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen, Minaraad 2007|32. Briefadvies van 7 april 2008 over de uitbreiding van het Regionaal Landschap Houtland, Minaraad 2008|18. Advies van 24 september 2009 over de definitieve erkenning van het Regionaal Landschap Groene Corridor en uitbreiding van het werkingsgebied met de gemeente Zaventem, Minaraad 2009|27.

Adviestekst

- [1] **Neergelegde ledenlijst.** In zijn advies over de evaluatie van de werking van de regionale landschappen 2008 adviseerde de S.A.R. Minaraad positief over het evaluatieverslag van het Agentschap voor Natuur en Bos³. Een van de opmerkingen die het Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën toen meekreeg van het Agentschap voor Natuur en Bos betrof de samenstelling van de raad van bestuur. Die telde 21 leden en kon in het verleden daarom niet altijd rechtsgeldig vergaderen. Het Agentschap voor Natuur en Bos suggereerde vorig jaar om de raad van bestuur af te slanken naar hooguit 5 tot 6 vertegenwoordigers voor de gemeenten en de natuurverenigingen. In diezelfde context vroeg het Agentschap voor Natuur en Bos wel een vertegenwoordiger van de wildbeheerseenheden (WBE) toe te voegen aan de raad van bestuur om het overleg met de WBE gemakkelijker te maken.

Op basis van het bewijs van neerlegging van de ledenlijst bij de griffie die meegestuurd werd met de aanvraag tot gebiedswijziging, stelt de S.A.R. Minaraad vast dat in 2009 nog niet tegemoet gekomen werd aan deze opmerkingen.

- [2] **Werkingsgebied.** Het werkingsgebied van een regionaal landschap moet zich geografisch duidelijk onderscheiden van de omgevende streken. De minimum aaneengesloten oppervlakte is 30.000 ha, met een typisch landschap, met een grote gaafheid en samenhang en/of cultuurhistorische waarde, een hoge actuele natuurwaarde en met grote mogelijkheden voor natuurontwikkeling en natuurgerichte recreatie en toerisme.

Het Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën omvat het Pajottenland, de zuidelijke Zennevallei en de Brabantse Ardennen met een stuk Zoniënwoud. Volgens de oprichtingsakte bestaat het werkingsgebied van het Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën uit 16 gemeenten/steden: Beersel, Bever, Dilbeek, Drogenbos, Galmaarden, Gooik, Halle, Herne, Hoeilaart, Lennik, Liedekerke, Pepingen, Roosdaal, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Ternat. Dit komt neer op een oppervlakte van 46.377 ha.

Het werkingsgebied is rijk aan waterlopen, getuigenheuvels en boscomplexen, authentieke dorpskernen met een hoge belevingswaarde en onaangetaste landschappen er rond, kleinschalige landbouw en trage wegen. Hiermee voldoet het Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën aan de hoge natuur-, landschappelijke, recreatieve en cultuurhistorische voorwaarden van de erkenning.

- [3] **Uittreding Hoeilaart.** In het voorjaar van 2009 gaf de gemeente Hoeilaart aan dat ze het Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën wenste te verlaten omdat ze geografisch en via het stroombekken van de Ijse meer aan aanleunen bij het Dijleland. Bovendien onderhouden ze al een goede samenwerking met de buurgemeenten Overijse, Tervuren, Huldenberg, Bertem en Oud-Heverlee die allemaal behoren tot het werkingsgebied van het regionale Landschap Dijleland.

Het Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën stemde in met de uittreding van de gemeente Hoeilaart tijdens de algemene vergadering van 24 november 2009. De uittreding werd van kracht op 31 december 2009. Tot die datum werd de samenwerking tussen het regionaal landschap en de gemeente Hoeilaart bestendigd.

³ Minaraad, Advies van 10 september 2009 over de evaluatie van de werking van de regionale landschappen in 2008, 2009|22.

De S.A.R. Minaraad kan begrip opbrengen voor de keuze van de gemeente Hoeilaart om aan te sluiten bij het Regionaal Landschap Dijleland. De Raad ontving echter nog geen adviesvraag over deze toetreding en vernam van het Regionaal Landschap Dijleland dat de gemeente Hoeilaart voorlopig nog niet toegevoegd wordt tot het werkingsgebied. Het Regionaal Landschap Dijleland onderhandelt momenteel ook met de gemeenten Boortmeerbeek, Haacht, Tremelo en Keerbergen over een eventuele toetreding tot het werkingsgebied. Pas wanneer daarover duidelijkheid bestaat, zal het Regionaal Landschap Dijleland de uitbreidingsprocedure met onder meer Hoeilaart starten. Dit zal wellicht pas op de algemene vergadering van december 2010 gebeuren.

In afwachting daarvan vraagt de S.A.R. Minaraad aan de twee betrokken regionale landschappen om een overgangsregeling uit te werken voor de gemeente Hoeilaart, zodat de ondernomen inspanningen en de resultaten van de voorbije jaren niet verloren gaan.

- [4] Toetreding Affligem.** Op aanraden van de lokale milieuraad heeft de gemeente Affligem beslist om toe te treden tot het Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën. De definitieve beslissing hiertoe werd genomen op 22 december 2009. Affligem onderschrijft de doelstellingen van het Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën en zal vanaf 2010 jaarlijks 0,25 euro per inwoner betalen aan het regionaal landschap.

Affligem wordt de voortuin van het Pajottenland genoemd, ook al leunt het op toeristisch vlak aan bij de Brabantse Kouters. Hierdoor zit de gemeente geprangd tussen twee regionale landschappen: Regionaal Landschap Groene Corridor en Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën. Het Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën argumenteert echter dat Affligem veel kenmerken heeft die de gemeente bij het Pajottenland doet aanleunen. Bovendien is de aansluiting een opportuniteit voor het regionaal landschap om het verlies aan werkingsoppervlakte te compenseren na het uittreden van de gemeente Hoeilaart. Door de toetreding van Affligem bedraagt het werkingsgebied 46.104 ha, net genoeg om huidige werkingssubsidie als middelgroot regionaal landschap (>45.000 ha) te behouden. Met de basissubsidie (30.000-45.000 ha) zou het veel moeilijker zijn voor het Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën om de werking in 15 gemeenten te onderhouden. De S.A.R. Minaraad volgt deze redenering.

Verschillende delen van de Bellebeekvallei behoren tot het Habitatrictlijngebied '*Bossen van de Vlaamse Ardennen en andere Zuid-Vlaamse bossen*'. Tot enkele jaren terug werden er verschillende soorten vleermuizen, maar ook vliegend hert, rivierdonderpad, kamsalamander en beekprik waargenomen. Met de omgeving van de Abdij van Affligem, de Domentse Bossen en het landschap ten zuiden van driesgehucht van Teralfene heeft Affligem voldoende natuur-, cultuurhistorische en landschapswaarde om de toetreding tot een regionaal landschap te rechtvaardigen.

De eerste jaren zal het Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën in Affligem vooral inzetten op recreatieve acties en laagdrempelige natuurinitiatieven. Trage wegen zullen daarbij een aanknooppunt vormen. Een andere ambitie van het Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën slaat op het sensibiliseren van het gemeentebestuur en het optillen van het gemeentelijke natuurbeleid naar een hoger niveau. Bestaande acties zoals het vlinderproject en PPS (provinciale prioritaire soorten) kunnen bijdragen tot een verbeterde biodiversiteit in Affligem.

- [5] Conclusie.** Het verzoek tot wijziging van het werkingsgebied is voldoende onderbouwd en uitgewerkt. Op basis hiervan adviseert de S.A.R. Minaraad positief

over de uittreding van Hoeilaart en het toetreden van Affligem tot het werkingsgebied van het Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën. Niettemin vraagt de Raad om, in gezamenlijk overleg tussen de twee betrokken regionale landschappen, een overgangsregeling uit te werken voor de gemeente Hoeilaart, zolang die niet kan toetreden tot de werking van het Regionaal Landschap Dijleland.